

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حدیث از امام صادق علیه السلام

سرشناسه: دلیلی صالح، علی اصغر، ۱۳۵۷
 عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث از امام صادق علیه السلام، (تمامت راستی) / ترجمه و تدوین اداره امور فرهنگی
 معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی؛
 شاعر علی اصغر دلیلی صالح.
 مشخصات نشر: مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۸۷
 مشخصات ظاهری: ۴۸ ص
 فروست: انتشارات آستان قدس رضوی؛ ۸۷۴
 شابک: ۸-۱۰۷۵-۰۲-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
 موضوع: جعفر بن محمد، امام ششم، ۸۳-۱۴۸ق - احادیث.
 موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴.
 موضوع: اربعینات - قرن ۱۴.
 شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. اداره امور فرهنگی.
 شناسه افزوده: انتشارات آستان قدس رضوی
 رده بندی کنگره: ۱۳۸۷ چ ۹۲ ل ۸۷ / ۸۰۴۴ PIR
 رده بندی دیویی: ۱/۶۲ فا ۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۰۸۶۸۴

چهل حدیث از امام جعفر صادق علیه السلام (تمامت راستی)
 ترجمه و تدوین: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی
 شاعر: علی اصغر دلیلی صالح
 مدیر هنری و طراح گرافیک: رضا باباجانی
 صفحه آرای: محمود بازدار
 نوبت چاپ: چهارم - ۱۳۹۰
 شمارگان: ۲۰۰۰
 ناشر: انتشارات قدس رضوی
 شابک: ۸-۱۰۷۵-۰۲-۹۶۴-۹۷۸
 چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس
 نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی
 ضلع غربی، اداره امور فرهنگی تلفن: ۰۵۱۱-۲۰۰۲۵۶۷
 صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵
 حق چاپ محفوظ است.

- ۱ دل، حرم خداوند
- ۲ زبان شکر
- ۳ رستگار اندیشه
- ۴ جوانان
- ۵ فراغت دل
- ۶ شرافت فهمیدن
- ۷ راهنمای مؤمن
- ۸ دانایی و خرد
- ۹ بردباری
- ۱۰ دانش
- ۱۱ راستگویی
- ۱۲ نادانی
- ۱۳ بخشندگی
- ۱۴ عالم به زمانه
- ۱۵ گرفتار کوتاهی
- ۱۶ عمل بدون علم
- ۱۷ شناخت امام
- ۱۸ اساس اسلام
- ۱۹ عارف ترین مردم
- ۲۰ استوار در سختی ها

- ۲۱ شکر نعمت
۲۲ اخلاق نیکو
۲۳ دیدار خویشاوندان
۲۴ همسایه ی نیکو
۲۵ خشم
۲۶ حفظ زبان
۲۷ بخشنده ی بزرگوار
۲۸ حُبّ دنیا
۲۹ ارمغان غیب
۳۰ سبک شمردن نماز
۳۱ نیکوتر از راستی
۳۲ تعظیم بزرگان
۳۳ اندیشه
۳۴ توبه
۳۵ صدقه
۳۶ علم
۳۷ دل کندن
۳۸ اندک بسیار
۳۹ آماج دشمن خدا
۴۰ خوش رویی

به نام خداوند مهرآفرین

پیامبر اعظم ﷺ و خاندان پاکش علیه السلام فرمانروایان اقالیم سخن اند، سخن در کام آسمانی آنان نرم تر از آب، در جان جویباران است. جوشش سخن از لبان گوهربار آنان، چونان جوشش نور از چشمه‌ی خورشید است. آنان بر خلاف دیگران، دانش را از منابع بشری و از لابلای کتاب‌ها در نیافته‌اند، بلکه شاهد علم را دست شاهد علیم علام، در کامشان ریخته است. علم آنان از مقوله‌ی علم حضوری است، نه از جنس علم حصولی. چیزی نزد آنان ناپیدا نیست تا با کاوش و جست‌وجو پیدایش کنند.

در زیارت جامعه‌ی کبیره در وصف اهل بیت علیه السلام به توصیفاتى برمی‌خوریم که در خور فهم ما، عظمت اندیشه و دانش آنان را باز می‌نمایاند. توصیفاتى چونان: گنجینه داران علم، گنجوران دانش، نور و برهان الهی، نگاه داران راز الهی، خزانه داران علم خداوندی، ودیعه داران حکمت ربانی، زبان‌های وحی الهی، میراث داران نبوت و... از جمله توصیفاتى است که از آن بزرگان بی‌نظیر، ارائه شده است. تردیدی نیست که برای دست‌یابی به سرچشمه‌ی دانش و معدن حکمت، باید رو به درگاه آن بزرگان نهاد و گوهر علم و حکمت را در نزد آنان جست. و از این منظر، بازخوانی سخنان گهربار امامان هدایت، ضرورتی فرازمانی است که در هر روزگار و زمانی می‌تواند فرزندان آن روزگاران را به اندیشه‌ی درست و مسیر حق، راهنمون سازد. و شاید به همین دلیل است که در روایات، تأکید فراوانی بر حفظ احادیث پیامبر ﷺ و اهل بیت آن حضرت شده است و حفظ

و انتقال احادیث، ارج و اهمیتی فراوان یافته و پاداش بهشت برای آن مقرر گردیده است.

روشن است که انتقال و حفظ احادیث معصومین علیهم السلام به معنای حفظ و اشاعه‌ی گوهرهای بی بدیلی از دانش و حکمت است که از معدن الهی آن استخراج شده و همواره همچون چراغی روشن، راه فرزندان آدم را نورافشان می‌کند.

مخاطبان ارجمند می‌دانند که حفظ چهل حدیث، مورد تأکید پیامبر اعظم اسلام صلی الله علیه و آله و توجه ویژه‌ی عالمان دین بوده است، به گونه‌ای که کتاب‌های اربعین حدیث، مجلدات قابل توجهی از آثار عالمان بزرگ دینی را به خود اختصاص داده و امام راحل قدس سره نیز با نگاشتن کتاب اربعین به این مهم اهتمام ورزیده اند.

اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی با توجه به این مهم بر آن شد که اربعینی از سخنان امام جعفر صادق علیه السلام را در مجموعه‌ای کوچک، به پیشگاه دوستداران و پیروان آن حضرت، تقدیم کند تا مؤمنان از خورشید پر فروغ اندیشه‌ی آن حضرت، خوشه‌های نور بچینند و از فروغ عالم آرای آن، بهره ور گردند. و در ذیل احادیث، اشعاری با نگاه به سخنان آن حضرت آورده شده است. امید است که دوستداران آن حضرت ما را از پیشنهادها و انتقادهای خود بی بهره نگذارند.

آستان قدس

معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

اداره امور فرهنگی

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الْقَلْبُ حَرَمُ اللَّهِ فَلَا تُسْكِنُ حَرَمَ اللَّهِ
غَيْرَ اللَّهِ

قلب، حرم خداست، در حرم خدا، غیر خدا را جا نده.

(بحار الأنوار / ۶۷ / ۲۵)

از گلشن دل، دور کن اهریمن را
پیوسته بهار کن «دی» و «بهمن» را
دل، جایگه حضرت رحمان شده است
ای دل! نه سزاست ره دهی دشمن را

قَالَ الْحَدِيثُ الْعَلِيُّ:

عَظُّمُوا لِلَّهِ كِبَارَكُمْ

بزرگترهایتان را تعظیم دارید.

(بحار الأنوار / ۷۲ / ۱۳۹)

نوری بده آسمان ایمانت را
آبی برسان، آینه ی جانت را
تا مورد احترام فردا باشی
تعظیم کن امروز، بزرگان را

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

لَا يُفْلِحُ مَنْ لَا يَعْقِلُ

رستگار نمی شود آنکه نیاندیشد.

(کافی / ۱ / ۲۵)

برخیز و درخت جهل، از ریشه بزن
بر ریشه ی این بی خردی، تیشه بزن
تا جرعه ای از جام رهایی نوشی
دستی به لب ساغر اندیشه بزن

قَالَ لَمَّا دُرِيَ الْعِلْمُ:

عَلَيْكَ بِالْأَحْدَاثِ، فَإِنَّهُمْ أَسْرَعُ إِلَيْهِ كُلِّ خَيْرٍ

برشما باد به جوانان، زیرا این گروه سنی در پذیرش هر نوع خوبی
شتاب بیشتری دارند.

(کافی / ۸ / ۹۳)

ای عابر زندگی، زمان را دریاب!
سرچشمه ی عمر جاودان را دریاب!
تا زود ثمر دهد تو را شاخه ی حُسن!
ای مرد خردمند! جوان را دریاب!

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

لَا تُشْعِرُوا قُلُوبَكُمْ الْاِسْتِغَالَ بِمَا قَدْ فَاتَ،
فَتَشْغَلُوا اَذْهَانَكُمْ عَنِ الْاِسْتِعْدَادِ لِمَا لَمْ يَأْتِ

دل هایتان را به آنچه از دست رفته سرگرم نکنید تا اندیشه را
از آمادگی برای آینده باز ندارید.

(کافی / ۲ / ۳۱۶)

بیهوده سرای فانی آباد مکن
بر هیچ، مپیچ و عمر بر باد مکن
تا دشت دل آماده ی آینده شود
« بر آنچه که رفته، هیچ از او یاد مکن »

قَالَ لَمَّا دُرِيَ الْعِلْمُ:

سَوْفَ يَنْجَبُ مَنْ يَفْهَمُ

با شرافت خواهد شد آن که می فهمد.

(کافی / ۱ / ۲۵)

کوتاه مکن دامن اندیشیدن
حیف است زکوی عقل، دامن چیدن
بشتاب سوی تفاهم از جاده‌ی عقل
زیرا که نجابت است در فهمیدن

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الْعَقْلُ دَلِيلُ الْمُؤْمِنِ

عقل، راهنمای مومن است.

(کافی / ۱ / ۲۵)

سیمای سپاس، در سجود من و توست
رمز برکت، در دل جود من و توست
از گمراهی آنچه می کند آگاهی
عقل است، که خورشید وجود من و توست

قَالَ لَمَّا دُرِيَ الْعِلْمُ:

لَا يَعْقِلُ مَنْ لَا يَعْلَمُ

آن که نمی داند، نمی اندیشد.

(کافی / ۱ / ۲۵)

بر خیز و سفیر شهر آگاهی شو
چون صبح، نجات بخش گمراهی شو
تا میوه‌ی تدبیر نصیبت گردد
دریای عمیق علم را، ماهی شو

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ أَعْطَى الشُّكْرَ أَعْطَى الزِّيَادَةَ

به هر که زبان شکر داده شده، بیشتر هم داده می شود.

(کافی / ۲ / ۹۵)

دریا چو شود دل، آسمان می بخشند
گر سیر شود دیده، جهان می بخشند
بر آنکه زبان شکر بخشیده شده
پیداست که افزون تر از آن می بخشند

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الْعِلْمُ جُنَّةٌ

دانش، همچون پناهگاه است.

(کافی / ۱ / ۲۵)

چون صبح ، کلید آسمان می دهدت
عطر خوش عمر جاودان می دهدت
از پا منشین در ره دانش ای دوست
علم است که در بلا، امان می دهدت

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الصِّدْقُ عِزٌّ

راستگویی، سربلندی است.

(کافی / ۱ / ۲۵)

یا رب! برسان به باغ ایمان ما را
سرشار کن از روح بهاران ما را
با جرعه ای از زلالی صدق و صفا
چون سرو، نما زسربلندان ما را

قَالَ الْحَدِيثُ الْعِلْمُ:

الْجَهْلُ دُلُّ

نادانی، سرافکنده است.

(کافی / ۱ / ۲۵)

زیباست همیشه دوست را بنده شدن
پیوسته دلیل راه آینده شدن
با روشنی چراغ اندیشه و علم
بیگانه‌ی با جهل و سرافکنده شدن

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الْجُودُ وَحُسْنُ الْخُلُقِ مُجْلِبَتَانِ لِلْمَوَدَّةِ

بخشش و نیک خوئی، دوستی می آورد.

(کافی / ۱ / ۲۵)

تا دیده ی ابر، دُر می افشانند سبز
باشد دل مرده ی زمین، بی حد سبز
با بخشش بی ریا و نیکویی خُلق
ای دوست! درخت دوستی گردد سبز

قَالَ لَمَّا دُفِنَ عَلَيْهِ:

الْعَالَمُ بِزَمَانِهِ لَا تَهْجُمُ عَلَيْهِ اللَّوَابِسُ

آن که زمانه را بشناسد، شُبّهات به او هجوم نمی آورد.

(کافی / ۱ / ۲۵)

می خواهی اگر زمانه پیرت نکند
اندیشه ی شب زده، اسیرت نکند
با حضرت آفتاب، هم پیمان باش
تا لشکر شُبّهه، دستگیرت نکند

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

وَمَنْ قَرَّطَ تَوَرَّطَ

آن‌که کوتاهی کند، گرفتار می‌شود.

(کافی / ۱ / ۲۵)

بالی بده پروانه‌ی آگاهی را
بر اوج رسان کبوتر چاهی را
خواهی که دچار هیچ بندی نشوی
کوتاه کن اندیشه‌ی کوتاهی را

قَالَ لَمَّا دُرِيَ الْعِلْمُ:

مَنْ هَجَمَ عَلَيَّ لَمْرٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ جَدَعَ
أَنْفَ نَفْسِي

آن‌که بدون آگاهی اقدام به کاری کند، خودش را به دردسر
می اندازد.

(کافی / ۱ / ۲۶)

فرمود که : آگاهی و دانش، سپر است
در عرصه ی زندگی، چراغ بشر است
گامی که بدون علم برداشته شد
پیداست که افتادن در دردسر است

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ مَاتَ لَا يَعْرِفُ أَمَامَهُ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً

هر که بمیرد و امامش را نشناسد به مرگ جاهلیت مرده است.

(کافی / ۲ / ۴۶)

زنهار! که جاهلانه مرگت نرسد
هنگام خزانِ بال و برگت نرسد
بی آن که امام وقت را بشناسی
وقت سفر و لحظه ی مرگت نرسد

قَالَ لَمَّا دُرِيَ عَلَيْهِ:

لِكُلِّ شَيْءٍ أَسَاسٌ، وَأَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبُّنَا أَهْلُ الْبَيْتِ

هر چیز، پایه و اساسی دارد و اساس اسلام، محبت ما اهل
بیت است.

(کافی / ۲ / ۴۶)

بی قدرت عشق، التجایی نبود
شیرینی و شهد «ربنا» بی نبود
گردیده محبت امامان اصل -
اسلام، که بی اصل، بنایی نبود

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

إِنَّ أَعْلَمَ النَّاسِ بِاللَّهِ أَرْضَاهُمْ بِقَضَائِهِ
اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ

عارف‌ترین مردم به خدا، راضی‌ترین آن‌ها به خواست خداست.

(کافی / ۲ / ۶۰)

تا این که چو امواج، جوانی نکنی
طاغی نشوی و سرگرانی نکنی
همسایه‌ی آگاهی و عرفان شو، تا
خشمی به قضای آسمانی نکنی

قَالَ الْمَدْفُ الْعَلِي:

صَابِرٌ وَاعْلَى الْمَصَائِبِ

در مصایب استوار باشید.

(کافی / ۲ / ۸۱)

در موج حوادث، لب دریا باشید
طوفان را چون کوه، مهیا باشید
چونان که امام راستی فرمودند:
در سختی ها، سخت شکیبایا باشید

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

شُكْرُ النِّعْمَةِ اجْتِنَابُ الْمَحَارِمِ

شکر نعمت، دوری از حرام هاست.

(کافی / ۲ / ۹۵)

تا سبز، ز نور حکمت دوست شوی
پیوسته قرین رحمت دوست شوی
در دایره‌ی حرام، مگذار قدم
تا شکرگزار نعمت دوست شوی

قَالَ لَمَّا دُفِنَ عَلَيْهِ:

الْبِرُّ وَحُسْنُ الْخُلُقِ يَعْمُرَانِ الدِّيَارَ

نیکی و اخلاق خوب، سرزمین ها را آباد می کند.

(کافی / ۲ / ۱۰۰)

بد خُلقی بی دلیل از نادانی ست
در شهر وجود ، عامل ویرانی ست
گل های قشنگ خُلق را گلچین کن
اخلاق نکو، باعث آبادانی ست

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

صِلَةُ الْأَرْحَامِ تَحْسِنُ الْخُلُقَ وَتُطَيِّبُ
النَّفْسَ وَتُنْسِيءُ فِي الْأَجَلِ

پیوند با خویشاوندان، خُلق را نیکو، جان را پاکیزه، و اجل را به تأخیر می اندازد.

(کافی / ۲ / ۱۵۱)

آویزه‌ی گوش خود کن این طُرفه مقال
بیگانه شود تا دل از آهنگ ملال
از حال برادران پیرس و به کف آر
تأخیر أجل، خُلق نکو، روح زلال

قَالَ لَمَّا دُفِنَ عَلَيْهِ:

حُسْنُ الْجَوَارِ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ

همسایه ی خوب بودن، روزی را زیاد می کند.

(بحار الانوار / ۷۴ / ۱۵۳)

بگذار که زندگی به سامان برسد
دل سبز شود، بهار ایمان برسد
در سایه ی حُسن همجواری، ما را
سرمایه و روزی فراوان برسد

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الْغَضَبُ مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ

خشم، کلید هر بدی است.

(خصال / ۷)

زنهار! طریق حُسن را سد نکنی
دل در ره نیکویی، مردّد نکنی
از حضرت صادق این روایت نقل است:
« خشم است کلید هر بدی » بد نکنی

قَالَ لَمَّا دُفِنُ الْجَنَّةِ:

نَجَاتُ الْمَرْءِ فِي حِفْظِ لِسَانِهِ

نجات انسان، در حفظ زبان از بدی هاست.

(بحار الأنوار / ۶۸ / ۲۸۶)

می خواهی اگر زلال باران باشی
آرام و قرار بی قراران باشی
زنهار! که بد نگویی و بد نکنی
تا سرو بهشت رستگاران باشی

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

السَّخِيُّ الْكَرِيمُ الَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ فِي حَقِّ

بخشندهی بزرگوار کسی است کہ اموالش را بہ جا می بخشد.

(بحار الأنوار / ۶۸ / ۳۵۶)

تا میوه - درخت لطف - بہتر بدهد
طعم نعمات حیّ داور بدهد
بی روح بہار، بذر لطفی نفشان
تا سبز شود، گل بکند، بر بدهد

قَالَ الْمَدْفُؤُ الْعَلِي:

حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ

دوست داشتن دنیا، منشأ همه‌ی خطاهاست.

(بحار الأنوار / ۷۰ / ۱۱۹)

زنگار دلت، گناه می باشد و بس
چون آینه را که «آه» می باشد و بس
نقل است چنین که: حُبُّ دُنْيَا، مَا رَا
سَر مَنشَأُ اشْتِبَاهِ مِي بَاشَد وَ بَس

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

أَحَبُّ إِخْوَانِي إِلَيَّ مَنْ أَهْدَىٰ عُيُوبِي إِلَيَّ

محبوب ترین برادرانم کسی است که عیوبم را به من هدیه دهد.

(بحار الأنوار / ۷۱ / ۲۸۲)

روشنگر راه باورم می باشد
پروانه شوم، بال و پر م می باشد
آن کس که به من هدیه دهد عیب مرا
محبوب ترین برادر م می باشد

قَالَ لَمَّا دُرِيَ الْعِلْمُ:

شَفَاعَتُنَا لَا تَنَالُ مُسْتَخْفًا بِصَلَاتِهِ

کسی که نماز را سبک شمارد به شفاعت ما نمی رسد.

(بحار الأنوار / ۷۹ / ۲۲۷)

با شمع گمان، به صبح ایمان نرسد
بی جوشش جان، به کوی جانان نرسد
آن کس که نماز را سبک بشمارد
هرگز به شفاعت امامان نرسد

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

أَحْسَنُ مِنَ الصَّدَقِ قَائِلُهُ وَخَيْرٌ مِنَ الْخَيْرِ
فَاعِلُهُ

نیکوتر از راستی، گوینده‌ی آن و بهتر از خوبی، انجام دهنده‌ی آن است.

(بحار الأنوار / ۶۶ / ۴۰۴)

دریاست نکو، و نیک تر ساحل آن
نیکوست گر آدمی، نکوتر دل آن
از صدق نکوتر است گوینده‌ی صدق
چونان که زخیر نیک تر، فاعل آن

قَالَ لَمَّا دَرَأَ إِلَيْهِ:

يُظْفِرُ مَنْ يَحِلُّهُ

دست خواهد یافت آنکه بردباری کند.

(کافی / ۱ / ۲۵)

در حوصله ها سنگ، گران خواهد شد
عشق از سر صبر، جاودان خواهد شد
آن کس که ره شکیب را پیش گرفت
- شک نیست - مظفر زمان خواهد شد

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

التَّفَكُّرُ حَيَاةُ قَلْبِ الْبَصِيرِ

اندیشه، زنده کننده‌ی قلب آگاهان است.

(کافی / ۱ / ۲۸)

تا گرم بماناد چو «نی»، محفلتان
آگاه شود تا که دل غافلان
اندیشه کنید و در تدبیر کوشید
تا زنده شود؛ روح بگیرد، دلتان

قَالَ الْحَدِيثُ الْجَلِيلُ:

تَأْخِيرُ التَّوْبَةِ إِغْتِرَارٌ

به تأخیر انداختن توبه، فریب خوردن است.

(بحار الأنوار / ۷۰ / ۳۶۵)

زنهار! زمان می گذرد، دیر مکن
با بند گناه، خویش زنجیر مکن
چون وسوسه های دل، فریب دادند
بشتاب سوی توبه و تأخیر مکن

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

اسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدَقَةِ

رزق را با صدقه فرود آورید.

(بحار الأنوار / ۹۳ / ۱۳۴)

با دست دعا، سحاب را باران کن
زیبا شدن شکوفه را آسان کن
بر سفره‌ی خویشتن، به یمن صدقه
نازل، گهر روزی بی پایان کن

قَالَ لَمَّا دُرِيَ الْعِلْمُ:

أُنْدُ عَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا أَوْ أَحِبَّ الْعُلَمَاءَ

یا عالم باش، یا در پی علم، یا دوستدار عالمان باش.

(بحار الانوار / ۱ / ۱۸۷)

بگذار کند طلوع، مهر و مه عمر
پرواز کند پرنده‌ی آگه عمر
یعنی: پی علم باش یا عالم باش
یا باش مُحِبِّ عالمان در ره عمر

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

إِزَالَةُ الْجِبَالِ أَهْوَنُ مِنْ إِزَالَةِ قَلْبٍ
عَنْ مَوْضِعِهِ

کوه کندن از دل کندن آسان تر است.

(تحف العقول / ۲۴۰)

از بوته‌ی عمر، گُلِ نچیدن سخت است
هرگز به سعادت نرسیدن سخت است
سهل است تو را کوه کنی چون فرهاد
دل بسته شدی جو، دل بریدن سخت است

قُلْ لِمَآذِي رَبِّي:

أَرْبَعَةٌ أَشْيَاءُ الْقَلِيلُ مِنْهَا كَثِيرٌ: النَّارُ وَالْعَدَاوَةُ وَالْفَقْرُ وَالْمَرَضُ

چهار چیز است که اندک آن هم بسیار است:
آتش، دشمنی، فقر، بیماری.

(اعیان الشیعه ۱/ ۶۷۴)

تا آتش فقر و دشمنی در کار است
روحیه ی سبز زندگی، بیمار است
بیماری و دشمنی و فقر و آتش
این یک، دو، سه، چار، اندکش بسیار است

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ وَلِيَّهِ فِي الدُّنْيَا غَرَضًا
لِإِعْدَاؤِهِ

خداوند در دنیا دوست خود را آماج دشمن خویش قرار داده است.

(بحارلانووار / ۶۸ / ۲۲۱)

با روح لطیف، آهنش می سازد
در معرکه ها، تهمتش می سازد
در عالم دون، خدا، ولی خود را
آماج خدنگ دشمنش می سازد

قَالَ لَمَّا دُرِيَ عَلَيْهِ:

عَلَيْكُمْ بِحُسْنِ الْخُلُقِ فَإِنَّهُ يَبْلُغُ بِصَاحِبِهِ دَرَجَةَ الصَّالِمِ الْقَائِمِ

بر شما باد خوش رویی که آن، خوش رو را به درجه‌ی روزه
دار نمازگزار می‌رساند.

(بحار الأنوار / ۶۸ / ۳۸۳)

بدخویی و کبر، باشد از بیماری
از ریشه بزَن، نهال بد کرداری
پاداش نماز و روزه ات می‌بخشند
با خوبی و خوش رویی و خوش رفتاری